

РЕШЕНИЕ

№ 513

гр. София, 28.01.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав,
в публично заседание на 07.11.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Зорница Димитрова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **10169** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.203 и сл. във вр. с чл.1, ал.1 от Закон за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба на Я. Т. Я. с адрес в [населено място], срещу Държавна агенция за метрологичен и технически надзор [населено място] /ДАМТН/. В молбата се твърди, че с решение по нахд №710/2018г. по описа на районен съд Б. /БРС/ е отменено Наказателно постановление /НП/ № ДДГ-20/15.11.2017г. на началник отдел Регионален отдел "Надзор на пазара" Ю. България към главна дирекция "Надзор на пазара" при ДАМТН. Прави се искане ответникът да бъде осъден да му заплати сумата от 300,00 лв., представляваща размера на заплатените разноски за адвокатско възнаграждение по кнахд № 1894/2018г. по описа на Административен съд Бургас /БАС/, с решение по което решението по нахд №710/2018г. по описа на БРС е оставено в сила. Претендира се и присъждане на сумата 78,32 лв., представляваща размера на заплатен депозит за изготвяне на съдебно-графическа експертиза. Иска се и законната лихва върху главницата, считано от датата на влизане на решението на БРС в сила. Претендира се и присъждане на направените в това производство разноски.

В съдебно заседание ищецът не се явява. Изразява позицията си по делото с писмено становище, изготвено от упълномощен представител.

Ответникът, редовно призован не изразява становище по жалбата.

Представителят на Софийска градска прокуратура /СПП/- прокурор К. - изразява становище за основателност на исковата претенция.

Съдът, като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

С Наказателно постановление № ДДГ-20/15.11.2017г. на началник отдел Регионален отдел "Надзор на пазара" Ю. България към главна дирекция "Надзор на пазара" при ДАМТН на Я. Т. Я. от [населено място] на основание чл.56 от Закона за техническите изисквания към продуктите /ЗТИП/ е наложено административно наказание глоба в размер на 200,00 лв. за извършено нарушение на чл.30ж, ал.3 от ЗТИП,

НП е оспорено от ищеца и въз основа на жалбата е образувано нахд №710/2018г. по описа на БРС. С постановеното по делото решение БРС е отменил оспореното НП. В съдебно заседание на 21.03.2018г. БРС е допуснал съдебнографическа експертиза и е постановил да се внесе депозит за вещото лице в размер на 70,00 лв. На 25.04.2018г. съдът е приел заключението на назначената експертиза и е присъдил хонорар на вещото лице в размер на 78,32 лв. Ищецът първоначално е внесъл сумата 70,00 лв. и след приемане на заключението е довнесъл сумата 8,32 лв.

Решението на БРС, с което е отменено НП е оспорено от началник отдел Регионален отдел "Надзор на пазара" Ю. България към главна дирекция "Надзор на пазара" при ДАМТН пред БАС, който с решение по кадм.д. №1894/2018г. по описа на същия съд е оставил в сила решението на БРС. Отговор на касационната жалба и писмено становище по жалбата са изготвени от адв.Ю. Н.. В кнахд №1894/2018г. по описа на БАС е приложен договор за правна защита и съдействие от 02.07.2018г., сключен между Я. Т. Я. и адв.Ю.Н. за изготвяне и представяне на писмен отговор по жалбата и за процесуално представителство и защита по делото.В договора е посочено, че е уговорено възнаграждение за адвоката в размер на 300,00 лв., което е заплатено в брой при подписването му.

Договорът за правна защита и съдействие е подписан от клиента – Я. Т. Я. и от адв. Н..

ПРАВНА СТРАНА

Когато закон или указ е предвидил специален начин на обезщетение, ЗОДОВ не се прилага /чл.8, ал.3 от закона/. В ЗАНН /преди изменението му с ДВ бр.94/29.11.2019г./, към който препраща закона не е предвидена възможност за осъждане на държавата да заплати на признатия за невиновен за извършване на административно нарушение направените от него разноски, включително и адвокатски хонорар във връзка със защитата му пред съда, поради което разпоредбата на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ в случая е приложима.

В разпоредбата на чл.203 от АПК е уредена възможността гражданите и юридическите лица да предявят искиове за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Съгласно изискванията на чл.205 от АПК исковите за обезщетение за вреди се предявяват срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. ДАМТН [населено място] е юридическото лице, в чиято структура е органът, от чиито незаконосъобразен акт се претендират вредите.

Съгласно чл.4 от ЗОДОВ държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице.

Отговорността по ЗОДОВ се отличава от общата деликтна отговорност само по отношение на деликвента и на причинната връзка - вредите трябва да са причинени при или по повод упражняване на административна дейност. Отклонения от общия състав на деликтната отговорност по отношение на противоправността, вината и вредите в ЗОДОВ не са уредени.

Отговорността на държавата и общините по предвидения в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ ред се реализира при кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразен акт /т.е. акт, отменен по съответния административен или съдебен ред/, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Липсата на който и да е от посочените три елемента на фактическия състав води до неоснователност на претенцията.

В конкретния случай е налице отменен по съдебен ред административен акт - Наказателно постановление № ДДГ-20/15.11.2017г. на началник отдел Регионален отдел "Надзор на пазара" Ю. България към главна дирекция "Надзор на пазара" при ДАМТН, с влязло в законна сила съдебно решение на 05.11.2018г.. Решението на БРС, с което е отменено НП е оставено в сила с помощта на адвокатската защита, осъществена от адв.Н..

За основателността на иска следва да се установи редовно плащане на договорената сума. Плащането може да стане по банков път или в брой. Когато възнаграждението е заплатено в брой, този факт следва да бъде отразен в договора за правна помощ, а самият договор да е приложен по делото. В този случай той има характер на разписка, с която се удостоверява, че страната не само е договорила, но и заплатила адвокатското възнаграждение /ТР №6/2013г., ОС ГТК на ВКС/. В конкретния случай в производството по кнахд № 1894/2018г. по описа на БАС плащането е отразено в представения по делото договор. Посочено е също, че хонорарът е заплатен в брой при подписване на договора. По тази причина договорът има характер на разписка, респ. договорът е доказателство, че хонорарът е заплатен.

Платеният за адв.Н. по кнахд № 1894/2018г. по описа на БАС хонорар и заплатеното възнаграждение за вещо лице по нахд №710/2018г. по описа на БРС представляват имуществена вреда. Тази вреда е в пряка причинна връзка с отменения като незаконосъобразен административен акт, тъй като жалбоподателят по нахд № 710/2018г. по описа на БРС и ответник по кнахд №1894/2018г. по описа на БАС не би потърсил адвокатска помощ и не би заплатил възнаграждение за вещо лице, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Следователно потърсената адвокатска помощ и платения адвокатски хонорар са пряка и непосредствена последица от издаденото НП, обжалването на което е законово регламентирано и единственият начин за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и неговите права са нарушени от административния орган. В този смисъл е и Тълкувателно решение №1/15.03.2017 г. по тълкувателно дело № 2/2016 г. ОСС на ВАС, с което е прието, че при предявени пред административните съдилища иски по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл.4 от този закон.

От изложеното следва, че искът е основателен. Налице са всички елементи от фактическия състав: незаконосъобразен административен акт, имуществена вреда и причинна връзка. Заплатената сума в размер на 300,00 лв. по договора е възнаграждение за изготвяне и представяне на отговор на жалбата и процесуално представителство и защита до окончателното приключване на делото. Адв.Н. е осъществила правна защита и съдействие по д.№1894/2018г., свеждащи се до изготвяне и представяне на отговор по жалбата и изготвяне и представяне на писмено становище по жалбата, предназначено за откритото съдебно заседание. Възнаграждението за вещото лице е заплатено във връзка с допуснатата от БРС експертиза и прието заключение. Съдът намира, че искът е основателен по размер за сумата от 378,32 лв..

Основателно е и искането за присъждане на лихва върху главницата считано от влизане в сила на отменителното решение /05.11.2018 г./, до действителното ѝ изплащане. Действително сумата, чието възстановяване се иска представлява заплатени разноски по водено административно-наказателно дело, но в настоящото производство тази сума се явява дължимо обезщетение, лихва върху което се дължи с оглед възприетото в ТР №3 от 2004г. на ВКС. Според т.4 на това решение началният момент, от който лихвата за забава може да се претендира е датата, на която е влязло в сила решението, с което се отменя унищожаемия акт. В конкретния случай, тази дата е датата на постановяване на решението на БАС, с което е оставено в сила решението на БРС, а именно - 05.11.18г.

За уважаване на исковата претенция е без значение дали адвокатската защита в рамките на административно-наказателното производство е била задължителна. Правото на адвокатска защита е уредено в Конституцията на Република България /РБ/ и в други нормативни актове.Тъй като е конституционно право, то не може да бъде ограничавано. Това е така защото всеки има право на защита по най-добрия според неговата преценка начин. В този смисъл е и решение на Конституционния съд на РБ по к.д. №3/2016г., според което „всяка една от групите участници в съдебното производство има правната възможност да бъде защитавана от адвокат... пред съдилищата....., в съдебното производство участниците самостоятелно преценяват каква ще е тяхната защита и от кого ще се осъществява.“ Следователно възможността ищецът сам да осъществи защитата си не се явява задължителна и единствена. Преценката не подлежи на съдебен контрол, тъй като се осъществява самостоятелно от лицето. Изборът на адвокатска защита не може да се разглежда и като утежняващо интересите на ищеца действие.

По настоящото дело ищецът претендира разноски в размер на 310,00 лв., от които 300,00 лв. за адвокатски хонорар и 10 лв. за държавна такса. В договора за правна защита и съдействие от 08.07.2019г. е посочено, че хонорарът е заплатен в брой. С оглед изхода на спора на основание чл.10, ал.3 от ЗОДОВ в полза на ищеца следва да се присъдят съдебни разноски в общ размер на 310,00 лв..

Така мотивиран и на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Държавна агенция за метрологичен и технически надзор [населено място], [улица], да заплати на Я. Т. Я., с адрес в @@10@[жк], [жилищен адрес] сумата от 378,32 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди,

изразяващи се в заплатени разноси за адвокатско възнаграждение по кнахд №1894/2018г. по описа на БАС и заплатен хонорар за вещо лице по нахд №710/2018г. по описа на БРС, ведно със законната лихва, считано от 05.11.2018г..

ОСЪЖДА Държавна агенция за метрологичен и технически надзор [населено място], [улица], да заплати на Я. Т. Я., с адрес в@@@15@[жк], [жилищен адрес] сумата от 310,00 лв. разноси по делото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховен административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му.

Да се изпратят преписи на страните.

След влизане в сила на настоящото решение да се върне на БРС нахд №710/2018г. по описа на същия съд, ведно с приложеното към него кнахд №1894/2018г. по описа на БАС, поради отпадналата необходимост.

СЪДИЯ: